

СТАНОВИЩЕ НА ГРУПАТА НА ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ В СОС ОТНОСНО ПРОЕКТ НА ПЛАН-СМЕТКА ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ЧИСТОТАТА В СТОЛИЧНА ОБЩИНА

В предизборната си програма ние от Демократична България предложихме ключови промени в дейностите по чистотата. Обещахме цялостна промяна по отношение на генерираните отпадъци, включваща намаляването им, повторното използване на материалите, рециклиране на опаковките, разделното събиране на биоразградимите отпадъци и максимално редуциране на отпадъка, който следва да се депонира или оползотвори чрез генериране на енергия. Заложихме и сериозно увеличение на миенето и машинното почистване за сметка на намаляване на крайно неефективното ръчно метене.

В края на месец ноември администрацията на Столична община предостави на обществеността и на общинските съветници план-сметка за дейностите по чистотата. В нея са включени красиви обещания за по-чист град, които обаче по никакъв начин не са подплатени финансово или с конкретни програми и параметри, гарантиращи изпълнението.

Ще бъде ли по-чиста София за 217 166 644 лв.? Едва ли. В предложението Доклад не става и дума за намерения на администрацията да инициира широко обществено обсъждане на предстоящата промяна на принципите за определяне на размера на таксата за битови отпадъци според принципа “замърсителят плаща” - т.е. според количеството произведени отпадъци. Такова е и изискването според изменението на Закона за местните данъци и такси (бр.98/27.11.2018 г. на Държавен вестник), където се определя, че от 2022 г. няма да може да се използва данъчната оценка като основа за определяне на размера на таксата.

По време на изслушванията в комисиите към СОС също стана ясно, че СО няма нито концепция, нито готовност да въведе новия принцип. В новата обществена поръчка също не е заложено нито разделното, нито индивидуализираното сметосъбиране.

За поредна година в план-сметката не присъстват и изключително важни данни като конкретните площи и кратности на почистване и съответните изчисления, които да доведат до формиране на прогнозни разходи по различните видове дейности. Нашите общински съветници изискаха много по-детайлна информация в комисиите, но получиха само част от нея. На база на предоставените ни данни ние направихме някои изводи, но и останаха много въпроси, които нямат отговор.

Кои са основните констатации, които се разминават с целите, заложили в нашата предизборна програма?

- Липсват реални стъпки към промяна на начина на определяне на Такса битови отпадъци (ТБО). За поредна година единственият критерий ще бъде данъчната оценка за жилищните имоти и балансовата стойност за имотите на предприятията.
- В София предприятията поемат основната тежест за ТБО, като процентът на таксата е много по-висок, отколкото в други общини.
- Има значителни разлики във възнагажденията на дружествата, извършващи дейности по чистотата. Например транспортирането на битовите отпадъци се заплаща между 128 и 180 лв./тон, без това да има пряка връзка с отдалечеността на района до завода за МБТ.
- Декларираното сериозно увеличение на машинното почистване и миенето за сметка на ръчното остава само на думи. За поредна година близо две трети от сумата за лятно почистване отива за ръчно почистване, 64%. Според план-сметката за 2020 г. Всеки ден на територията на общината ще се почистват около 10 хил. кошчета, а общата ръчно изметена площ е 1 270 872 дка. За сравнение - за механизирани метене се предвиждат 423 898 дка, за миене с маркуч - 76 632 дка, а с дюзи - 290 390 дка.
- И през 2020 г. индивидуалните съдове за отпадъци остават само като пилотен проект в няколко жилищни блока и изобщо не се споменава за разделно събиране на биоотпадъците на домакинствата.

Няколко ключови въпроса остават без отговор:

- Защо заводът за механично и биологично третиране на отпадъци произвежда малко над $\frac{1}{2}$ от планираното количество гориво за изгаряне, а в същото време предава за “оползотворяване” в уж закритото депо в Долни Богров значителни количества отработен отпадък - над 100 хил. тона годишно?
- Дали Столична община постига целите за повторна употреба и рециклиране, както и за ограничаване на количествата депонирани биоразградими отпадъци, постигането на всяка от които води до 50 на сто намаление на паричните отчисления за депониране?
- По какъв начин дейностите за почистване се разпределят между различните райони в Столична община?

От Демократична България настояваме за приемането на сериозно изменена план-сметка, в която да бъдат заложени:

1. Предоставяне на детайлна информация за разпределение на дейностите по почистването по райони, видове, количества и кратности.
2. Намаляване на предвидените площи и кратности за ръчно метене с минимум 15% и пренасочване на сумите към миене и машинно почистване.
3. Ясна калкулация на предвидените отчисления за депониране на отпадъци и калкулиране на възможните намаления при изпълнение на целите, заложени в Закона за управление на отпадъците.
4. Поемане на ангажимент за бързо приемане на програма за разделно събиране на биоразградимите отпадъци, която да предвижда поставяне на контейнери за тях

още в рамките на 2020 г. Поставянето на контейнерите да се финансира от направените от Столична община отчисления по ЗУО.

5. Поемане на ангажимент до средата на 2020 г. да има проект на методика за изчисляване на размера на такса смет, който да бъде предоставен за широко обществено обсъждане и приет преди края на следващата година.

Ако тези промени не бъдат приети, предложената план-сметка сериозно ще се разминава с обществения интерес, затова групата ни би била принудена да гласува против предложения проект.

София, 18.12.2019